

UDENRIGSMINISTERIET
Nordgruppen

EUK, j.nr. 400.A.5-0-0
Den 28. november 2008

Rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser)
den 8.-9. december 2008

SAMLENOTAT

<u>1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 11.-12. december 2008.....</u>	<u>2</u>
<u>2. Kommissionens lovgivnings- og arbejdsprogram for 2009.....</u>	<u>5</u>
<u>3. Europæiske parlamentariske assistenter: Forslag til rådsforordning om ændring af tjenestevilkårene for de øvrige ansatte ved de Europæiske Fællesskaber – 'MEP-assistentstatutten' .....</u>	<u>8</u>
<u>4. Udvidelsen .....</u>	<u>12</u>
<u>5. (Evt.) WTO/DDA.....</u>	<u>15</u>
<u>6. Det vestlige Balkan.....</u>	<u>18</u>
<u>7. Mellemøsten.....</u>	<u>20</u>
<u>8. Den Demokratiske Republik Congo.....</u>	<u>22</u>
<u>9. Pakistan.....</u>	<u>24</u>
<u>10. ESDP .....</u>	<u>26</u>
<u>11. EU-støtte til etablering af en IAEA-kontrolleret nuklear brændselsforsyningsmekanisme .....</u>	<u>30</u>

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 11.-12. december 2008

- Formandskabets udkast til konklusioner

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Der foreligger endnu ikke et udkast til konklusioner for mødet i Det Europæiske Råd den 11.-12. december 2008. Formandskabet ventes forud for mødet i Coreper II den 3.-4. december 2008 at præsentere sit første udkast til konklusioner. De absolutte hovedemner for topmødet ventes at blive klima- og energipakken samt finansielle og økonomiske spørgsmål. Derudover lægger formandskabet op til at behandle Lissabon-traktaten og det såkaldte "sundhedstjek" af den fælles landbrugspolitik, samt eksterne forbindelser og sikkerhed, herunder den europæiske sikkerhedsstrategi og østlige partnerskab. Formandskabets første udkast til konklusioner vil blive tilsendt Udvalget, så snart det foreligger.

2. Baggrund

Mødet i Det Europæiske Råd den 11.-12. december 2008 er et ordinært møde. I henhold til gældende praksis forbereder Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) Det Europæiske Råds møder.

3. Hjemmelsgrundlag

Overvejelser om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formandskabet har endnu ikke præsenteret sit første udkast til konklusioner for mødet i Det Europæiske Råd den 11.-12. december 2008. Forud for mødet i Coreper den 6. november 2008 fremlagde formandskabet sit udkast til kommenteret dagsorden. Formandskabet ventes på samme måde forud for mødet i Coreper II den 3.-4. december 2008 at præsentere sit første udkast til konklusioner.

Det ene hovedemne for Det Europæiske Råd i december bliver de endelige forhandlinger om klima- og energipakken. Med henvisning til konklusionerne fra Det Europæiske Råd i oktober er det forventningen, at man vil nå til enighed om klima- og energipakken i december 2008, Hermed bekræftes ambitionen fra Det Europæiske Råd i marts 2007 og marts 2008 om opnåelse af politisk enighed inden dette års udgang. Delelementerne i klima- og energipakken forventes forhandlet i Coreper I og de relevante sektorråd samt i Coreper II den 5. december 2008 forud for rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) og Det Europæiske Råd den 11.-12. december 2008.

Det andet hovedemne for Det Europæiske Råd er økonomiske og finansielle spørgsmål. Det ventes, at man vil gøre status over det arbejde, der er gjort på baggrund af det uformelle topmøde den 7. november 2008, og drøfte blandt andet finansiell stabilitet og finansielt tilsyn, reform af det finansielle system samt vækst og beskæftigelse med henblik på opretholdelse af konkurrenceevne og teknologisk og videnskabelig udvikling i Europa. Spørgsmålene relateret til den finansielle krise forventes forinden behandlet i forbindelse med forberedelsen af og under Rådet (økonomi og finans) den 2. december 2008.

Blandt de øvrige emner vil også være en drøftelse af Lissabon-traktaten på baggrund af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i oktober med henblik på at definere elementerne til en løsning for den videre vej frem.

Det Europæiske Råd vil endvidere gøre status over arbejdet gjort inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik, herunder med hensyn til det såkaldte "sundhedstjek" af den fælles landbrugspolitik.

Endelig lægges der op til godkendelse af en erklæring om forsvar og sikkerhed i Europa, som bl.a. vil omhandle den europæiske sikkerhedsstrategi. Under punktet eksterne forbindelse og sikkerhed vil man endvidere kort berøre det østlige partnerskab.

Formandskabets første udkast til konklusioner vil blive tilsendt udvalget, så snart det foreligger.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Det første udkast til konklusioner for Det Europæiske Råd den 11.-12. december 2008 foreligger endnu ikke. Udkastet til den kommenterede dagsorden havde ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at Det Europæiske Råd vil blive fulgt op af konkrete retsakter, målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Disse kan dog ikke vurderes på nuværende stadie.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Med udgangspunkt i formandskabets udkast til kommenteret dagsorden for Det Europæiske Råd den 11.-12. december 2008 forventer regeringen at kunne tage formandskabets orientering om det første udkast til konklusioner til efterretning. Fra dansk side lægges særskilt vægt på, at der på mødet i Det Europæiske Råd opnås politisk enighed om klima- og energipakken.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre landes holdninger kendes endnu ikke.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Formandskabets udkast til kommenteret dagsorden for Det Europæiske Råd den 11.-12. december 2008 blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 7. november 2008.

2. Kommissionens lovgivnings- og arbejdsprogram for 2009

KOM (2008) 0712

Nyt notat.

1. Resumé

Kommissionen vedtog den 5. november 2008 sit arbejdsprogram for 2009. Programmet afspejler, at Kommissionen i løbet af sit sidste mandatår vil koncentrere sig om at afslutte det arbejde, den har indledt. Desuden vil Kommissionen følge op på de initiativer, der er blevet iværksat for at imødegå den finansielle krise og klimaforandringerne. Programmet tager udgangspunkt i fire prioriteter for 2009: 1) vækst og arbejdspladser, 2) klimaændringer og et bæredygtigt Europa, 3) Et Europa, der er tæt på borgerne og 4) Europa som verdenspartner. Inden for den ramme har Kommissionen i arbejdsprogrammet fremlagt 12 strategiske initiativer, 37 prioriterede initiativer, 33 forenklingforslag og tilbagetrækning af 20 forslag.

Der ventes generel støtte i Rådet til Kommissionens fremlagte arbejdsprogram.

2. Baggrund

Kommissionens fremlagte arbejdsprogram for 2009 forventes forelagt på rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 8.-9. december 2008.

3. Hjemmelsgrundlag

Overvejelser om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet vil blive foretaget ved behandling af de enkelte forslag i arbejdsprogrammet, når disse fremsættes.

5. Formål og indhold

Kommissionens arbejdsprogram blev vedtaget af Kommissionen den 5. november 2008 og udgør grundlaget for Kommissionens arbejde i 2009.

Arbejdsprogrammet har sit afsæt i Kommissionens politiske strategi for 2009, som udgør det første skridt i Kommissionens årlige politiske planlægningsproces inden for rammerne af Kommissionens strategiske målsætninger for 2005-2009.

Arbejdsprogrammet for 2009 afspejler, at Kommissionen i løbet af sit sidste mandatår vil koncentrere sig om at afslutte det arbejde, den har indledt. Desuden vil Kommissionen følge op på de initiativer, der er blevet iværksat for at imødegå den finansielle krise og klimaforandringerne. Kommissionen fremhæver ligeledes, at 2009 er et europæisk valgår, hvorfor arbejdsprogrammet søger at bidrage til en fastlæggelse EU's fremtidige dagsorden.

Arbejdsprogrammet for 2009 tager lige som for 2008 udgangspunkt i Kommissionens fire strategiske målsætninger for 2005-2009: 1) velstand, 2) solidaritet, 3) sikkerhed og 4) Europa

som verdenspartner. Inden for den ramme har Kommissionen i arbejdsprogrammet fremlagt 12 strategiske initiativer, 37 prioriterede initiativer, 33 forenklingsforslag og tilbagetrækning af 20 forslag.

Kommissionen fremhæver følgende prioriteter for 2009:

1) Under overskriften ”vækst og arbejdspladser” vil Kommissionen arbejde for en fælles EU-tilgang og en koordineret indsats overfor den finansielle krise og den økonomiske afmatning. EU skal fortsat fremme økonomisk velstand og tryghed for Europas befolkninger. Det praktiske arbejde vil inkludere foranstaltninger, der skal skabe lovgivningsrammer for EU’s finansielle system og i tilknytning hertil en gennemgang af de nuværende reglers hensigtsmæssighed, tilsyn og gennemsigtighed. Derudover vil Kommissionen fremsætte forslag, der sigter mod at mindske de realøkonomiske konsekvenser af kreditkrisen. Et led heri vil blive fremskyndelse af udmøntningen af målene i Lissabon-strategien for vækst og beskæftigelse. Samtidig vil der blive gjort en større indsats for at fremskynde den sociale dagsorden for muligheder, adgang og solidaritet.

2) Under overskriften ”Klimaændringer og et bæredygtigt Europa” angiver Kommissionen, at 2009 vil blive et afgørende år for bekæmpelsen af klimaforandringer særligt henset til klimatopmødet i København. EU bør fortsat gå i spidsen for at sikre et højt ambitionsniveau og EU skal være i førersædet under FN-forhandlingerne. EU’s klima- og energipakke skal udgøre den centrale ramme for EU’s ageren og det er afgørende for EU’s troværdighed, at pakken vedtages og danner baggrund for de videre forhandlinger. Forbedring af EU’s energisikkerhed samt øget energieffektivitet vil også være i fokus på baggrund særligt af Kommissionens anden strategiske energiredegørelse. Desuden vil EU’s Østersøstrategi blive prioriteret i 2009.

3) Under overskriften ”Et Europa, der er tæt på borgerne” vil Kommissionen gå videre med initiativer, der har umiddelbar betydning for borgerne. Det gælder eksempelvis initiativer indenfor fødevarerikkerhed, forbrugerbeskyttelse, dyresundhed, migration og terrorismebekæmpelse.

4) Under overskriften ”Europa som verdenspartner” er det Kommissionens ambition fortsat at pleje EU’s forhold til centrale internationale partnere som USA, Kina, Rusland og Indien samt at fortsætte EU’s store engagement indenfor konfliktforebyggelse og –løsning. Blandt de konkrete initiativer nævnes fortsættelsen af udvidelsesprocessen (særligt med Kroatien), fortsat udvikling af Barcelonaprocessen, et godt og konstruktivt arbejdsfællesskab med den nye amerikanske administration, gennemførelsen af Doha-udviklingsdagsordenen samt virkeliggørelse af millennium-udviklingsmålene.

Udover disse fire erklærede prioriteter vil Kommissionen fortsat arbejde for bedre regulering og styrke oplysningsarbejdet om EU.

Arbejdsprogrammet er koncentreret om en række overordnede strategiske initiativer, inden for hvilke der er formuleret en længere række prioriterede initiativer. Disse initiativer – samt

forenklingsinitiativer og konkrete forslag til lovgivningsforslag, der skal trækkes tilbage – udgør den konkrete udmøntning af arbejdsprogrammet og er bilagt arbejdsprogrammet i form af en skematisk oversigt.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Kommissionens arbejdsprogram for 2009 blev præsenteret i Europa Parlamentet på plenarforsamlingen den 17. - 20. november 2008. Drøftelsen ventes fulgt op af en resolution fra Europa Parlamentets side, som planlægges vedtaget på plenarforsamlingen den 15.-18. december 2008.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Arbejdsprogrammet for 2009 har ikke i sig selv konsekvenser for gældende dansk ret.

8. Forslaget konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Arbejdsprogrammet for 2009 har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Der vil blive taget konkret stilling til spørgsmålet i forbindelse med fremlæggelse af de enkelte forslag, jf. lovgivningsprogrammet bilagt arbejdsprogrammet.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder overordnet, at der er tale om et godt arbejdsprogram for 2009, og regeringen vil tage konkret stilling til de enkelte forslag, når de fremlægges.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel støtte i Rådet til Kommissionens arbejdsprogram.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. Europæiske parlamentariske assistenter: Forslag til rådsforordning om ændring af tjenestevilkårene for de øvrige ansatte ved de Europæiske Fællesskaber – 'MEP-assistentstatutten'

KOM (2008) 0786

Nyt notat.

1. Resumé

Mhp. at sikre mere ensartede forhold for MEP-assistenterne nåede Europa-Parlamentets Præsidium den 9. juli 2008 til enighed om de implementeringsbestemmelser i MEP-statuttens art. 21, der vedrører MEP-assistenterne. Konkret sondres mellem assistenter ansat på et af Europa-Parlamentets tre arbejdssteder – Bruxelles, Strasbourg og Luxembourg – og de assistenter, som er ansat efter nationale regler i MEP'ernes oprindelseslande. Førstnævnte gruppe, som Kommissionens forslag er rettet imod, vil blive omfattet af en europæisk statut i form af et særskilt afsnit i EU's Personalevedtægt. Sidstnævnte gruppes forhold vil Europa-Parlamentet jf. MEP-statutten fra september 2005 selv fastsætte implementerende bestemmelser for. Forslaget skal vedtages med kvalificeret flertal i Rådet efter at have indhentet udtalelse fra de øvrige interesserede institutioner, herunder selvsagt Europa-Parlamentet. Formandskabet og Kommissionen lægger ganske stor vægt på, at sagen færdiggøres allerede under fransk formandskab af hensyn til det omfattende udmøntningsarbejde, Europa-Parlamentet vil stå over for som følge af forslaget.

2. Baggrund

Kommissionens forslag om etablering af en statut for MEP-assistenterne har baggrund i den interne rapport, som Europa-Parlamentets egen interne revision sendte til Europa-Parlamentets Budgetkontroludvalg i februar 2008. Rapporten viste blandt de stikprøver, den er baseret på, et misbrug af midlerne til aflønning af MEP-assistenterne. Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) blev på den baggrund inddraget i sagen.

Mhp. at sikre mere ensartede forhold for MEP-assistenterne nåede Europa-Parlamentets Præsidium den 9. juli 2008 til enighed om de implementeringsbestemmelser i MEP-statuttens art. 21, der vedrører MEP-assistenterne. Der lægges ikke op til en statut på linje med den, som eksisterer for MEP'erne, og som træder i kraft på førstedagen af den valgperiode, som starter efter valget i juni 2009. I sin beslutning ønsker Europa-Parlamentet at skelne mellem to typer assistenter. Dels de assistenter som udfører deres arbejde på et af Europa-Parlamentets tre arbejdssteder, dvs. Bruxelles, Strasbourg eller Luxembourg – i alt ca. 1500 personer. Dels de assistenter, som udfører deres arbejde i MEP'ernes hjemlande – i alt ca. 2500 personer.

Hensigten er at lade første gruppe – dvs. de assistenter der udfører deres arbejde på et af Europa-Parlamentets tre arbejdssteder - være omfattet af en europæisk statut, som vil skulle foreslås af Kommissionen og forhandles med Rådet. Kommissionen igangsatte dette arbejde i løbet af sommeren 2008 og kommissærkollegiet vedtog forslag herom 12. november 2008.

Fsva. anden gruppe – dvs. de assistenter, som udfører deres arbejde i MEP'ernes hjemlande – vil de fortsat skulle være omfattet af national ret i de pågældende MEP'eres oprindelseslande.

Der vil dog blive tilføjet en række nye procedureforanstaltninger, som vil kunne sikre en mere hensigtsmæssig forvaltning af midlerne. Jf. MEP-statuttens artikel 21 er det Europa-Parlamentet selv, der fastsætter det konkrete indhold heraf.

3. Hjemmelsgrundlag

TEF art. 283 og art. 13 i protokollen vedrørende de Europæiske Fællesskabers privilegier og immuniteter. Beslutning med kvalificeret flertal i Rådet efter at have indhentet udtalelse fra de øvrige interesserede institutioner, herunder selvsagt Europa-Parlamentet.

4. Nærhedsprincippet

Mhp. at undgå misbrug og forskelligartet administration af EU's midler fastsættes bestemmelser om MEP-assistenternes ansættelsesforhold mest relevant på europæisk niveau fsva. de MEP-assistenter, der arbejder på Europa-Parlamentets tre arbejdssteder. Samtidig vurderes det, at løn- og ansættelsesforhold for de MEP-assistenter, der arbejder i MEP'ernes hjemlande, bedst fastsættes under hensyntagen til det lokale arbejdsmarkeds regler. Forslaget vurderes derfor at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Formål og indhold

Forslagets formål er at sikre mere ensartede ansættelsesforhold for MEP-assistenterne og dermed skride ind over for det misbrug af midlerne til aflønning af MEP-assistenterne, som blev konstateret i rapporten fra Europa-Parlamentets interne revision til Europa-Parlamentets Budgetkontroludvalg i februar 2008. Rammen for arbejdet er artikel 21 i den statut for Europa-Parlamentets medlemmer, som efter langvarige forhandlinger mellem Europa-Parlamentet og Rådet blev endelig vedtaget i september 2005. Af artikel 21 fremgår, at Europa-Parlamentets medlemmer har ret til at ansætte personlige medarbejdere, som de frit kan vælge og at Europa-Parlamentet fastsætter nærmere regler for udøvelsen af denne ret.

Kommissionens forslag vedrører kun de assistenter, som udfører deres arbejde på et af Europa-Parlamentets tre arbejdssteder, dvs. Bruxelles, Strasbourg og Luxembourg. De assistenter, som udfører deres arbejde i MEP'ernes hjemlande og aflønnes efter nationale regler, vil ikke være omfattet af den europæiske statut. Det gør det muligt at fastsætte løn og ansættelsesforhold, der modsvarer det øvrige arbejdsmarked i MEP'ernes hjemlande.

Af praktiske grunde lægger forslaget ikke op til en egentlig selvstændig statut, som det blev set med MEP-statutten vedtaget i 2005. I stedet lægges op til en revision og udbygning af del II af EU's Personalevedtægt, som vedrører "andre ansatte ved de Europæiske Fællesskaber" (hvor MEP-assistenterne bliver genstand for et nyt afsnit – afsnit IV bis). Forslaget lægger op til, at MEP-assistenterne ansat i Bruxelles, Strasbourg og Luxembourg får en direkte kontrakt med Europa-Parlamentet og dermed indgår i det regime, som de øvrige ansatte i institutionerne er omfattet af. I forslaget lægges ikke op til at skelne mellem forskellige typer af MEP-assistenter. MEP-assistenterne vil kunne indplaceres på forskellige løntrin, som er fastlagt i Personalevedtægten. Indplaceringen på de forskellige løntrin vil i udgangspunktet være afhængigt dels af kriterier, som Europa-Parlamentet fastsætter internt, dels af en beslutning truffet af de enkelte parlamentarikere i henhold til MEP-statuttens artikel 21.

Der er i forslaget indarbejdet en revisionsklausul, som indebærer en evaluering af ordningen inden for de første tre år efter dens ikrafttrædelse.

Fsva. gruppen af MEP-assistenter, som er ansat i MEP'ernes oprindelseslande, vil de ikke være omfattet af den reviderede Personalevedtægt, men fortsat henhøre under national lovgivning.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Rådet træffer beslutning om Kommissionens forslag til revision af Personalevedtægten med kvalificeret flertal efter at have indhentet udtalelse fra de øvrige interesserede institutioner, herunder først og fremmest Europa-Parlamentet. Fsva. de assistenter, som er ansat under national lovgivning i medlemslandene, er der tale om en implementerende bestemmelse i MEP-statuttens art. 21, som Europa-Parlamentet selv fastsætter det konkrete indhold af.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Revisionen af Personalevedtægten og Europa-Parlamentets implementerende bestemmelser i den del af MEP-statuttens art. 21, som vedrører MEP-assistenterne vil ikke have konsekvenser for dansk ret.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget vil ikke have statsfinansielle konsekvenser. Det præciseres i forslaget, at der er tale om en budgetneutral løsning, som skal holdes inden for Europa-Parlamentets eksisterende budget. Det bemærkes i den forbindelse, at alle udgifter til assistenter vil skulle holdes inden for den månedlige ramme på p.t. ca. €17.000, som hver MEP'er råder over. Denne ramme vil Europa-Parlamentet dog selvstændigt kunne træffe beslutning om at ændre. Endvidere bemærkes, at Europa-Parlamentet til forvaltning af ordningen med de MEP-assistenter, som er ansat i Bruxelles, Strasbourg og Luxembourg, vil anmode om 15 yderligere stillinger i budgetproceduren for 2009 svarende til 340.000 euro for de ca. 6 måneder i 2009, som ordningen vil skulle køre i. For 2010 vil beløbet andrage 680.000 euro. Beløbene mere end kompenseres af de indtægter, som følger i medfør af bl.a. fællesskabsbeskatningen af MEP-assistenternes lønninger (2,7 mio. euro i 2009). Forslaget vil ikke have konsekvenser for samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen byder det i udgangspunktet velkommen, at de mekanismer, der kan sikre en mere hensigtsmæssig, korrekt og transparent forvaltning af EU's midler søges styrket, og at der i den forbindelse søges etableret mere ensartede ansættelsesforhold for MEP-assistenterne. Regeringen har ligeledes fuld forståelse for vigtigheden af at nå til enighed om det nye regelsæt i god tid forud for Europa-Parlamentsvalget i juni 2009 med henblik på at efterlade nødvendig tid til Europa-Parlamentets omfattende udmøntningsarbejde og dermed sikre reglernes ikrafttrædelse parallelt med MEP-statuttens. Dette mål skal dog ikke forhindre en ordentlig og grundig behandling i Rådet. På det grundlag lægger man fra dansk side afgørende vægt på, at

forslaget samlet bidrager til at fremme en mere hensigtsmæssig, korrekt og transparent forvaltning af MEP-assistentmidlerne.

11. Generelle forventninger til andre landes holdning.

Formandskabet og Kommissionen lægger ganske stor vægt på, at sagen færdiggøres under fransk formandskab af hensyn til det omfattende udmøntningsarbejde, Europa-Parlamentet vil stå over for som følge af forslaget. Formodningen er, at medlemslandene over en bred kam principielt vil støtte, at der kommer regler på området, og der forventes derfor ikke at blive tale om afgørende modstand mod forslaget. Udover Danmark, ventes Holland, Sverige, Finland og UK at være blandt de lande, som vil arbejde mest for at sikre den størst mulig grad af transparens i det nye regelsæt.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. Udvidelsen

KOM (2008) 0674

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte status for EU's udvidelse på basis af Kommissionens årlige udvidelsespakke, som blev fremlagt den 5. november 2008. Rådskonklusioner forudses vedtaget.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde den 5. november 2008 fremskridtsrapporter for Tyrkiet og Kroatien samt strategidokument om den fortsatte udvidelsesproces. Sidstnævnte omfatter også landene på Det vestlige Balkan. Rådet ventes at vedtage rådskonklusioner om status for udvidelsen. EU's udvidelse forudses ikke drøftet på DER den 10.-11. december 2008.

Tyrkiet

Kommissionen konstaterer, at det indenrigspolitisk har været et turbulent år for Tyrkiet. Fremskridt i politiske reformer har været begrænsede. Udenrigspolitisk har Tyrkiet spillet en konstruktiv rolle i regionen, især i forhold til Georgien og Mellemøsten. Kommissionen konkluderer, at Tyrkiet fortsat "i tilstrækkelig grad" opfylder det politiske Københavns-kriterium. Der er sket fremskridt i forhold til ytringsfriheden bl.a. gennem ændring af artikel 301 i straffeloven, men der er stadig en række udeståender vedrørende ytringsfriheden i landet. Forholdene for de ikke-muslimske trossamfund er forbedret gennem vedtagelsen af en lov om "foundations". Der er sket fremskridt i forhold til kvinders og børns rettigheder. Inden for begge områder er der dog stadig udeståender. Væsentlige udfordringer for Tyrkiet er at få gennemført en forfatningsreform, reformer af justitsvæsenet og regler vedrørende regulering af politiske partier, at styrke den civile kontrol med militæret samt at udarbejde en anti-korruptionsstrategi. Desuden er der behov for en øget indsats for menneskerettigheder, f.eks. tortur, samt beskyttelse af minoriteter. Tyrkiet har endnu ikke ratificeret en række menneskerettighedsinstrumenter, herunder FN's torturkonvention. Forholdet til Cypern er ikke normaliseret, og Tyrkiet har endnu ikke implementeret Ankara-protokollen.

Tyrkiet karakteriseres som en "fungerende markedsøkonomi" og ventes på mellemlang sigt at kunne klare konkurrenceforholdene i EU.

Kommissionen anfører, at Tyrkiet har forbedret sin evne til at leve op til forpligtelserne ved et EU-medlemskab, men at den administrative kapacitet til at håndtere EU's acquis stadig er mangelfuld. Af 35 forhandlingskapitler er 7 åbnet og 1 midlertidigt lukket. 8 kapitler er fastfrosset på grund af Tyrkiets manglende implementering af Ankara-protokollen.

Kroatien

Kommissionen konkluderer, at Kroatien generelt har gjort gode fremskridt. Overordnet lever Kroatien op til de politiske og økonomiske Københavns-kriterier. Der peges på behov for

yderligere fremskridt. Det gælder særligt reform af den offentlige administration og af retsvæsenet, bekæmpelsen af korrupsion og organiseret kriminalitet, mindretalsrettigheder, herunder flygtninges tilbagevenden, fortsættelse af krigsforbryderretssager og adgang til dokumenter for den internationale krigsforbryderdomstol i Haag (ICTY) samt restrukturering af skibsværfter.

Kroatien betegnes som en fungerende markedsøkonomi, som på mellemlangt sigt vurderes at kunne leve op til konkurrenceforholdene i EU.

Kroatien har i optagelsesforhandlingerne gjort fremskridt i forhold til tilpasning til EU's acquis. Der er dog stadig behov for en yderligere indsats bl.a. i forhold til den administrative kapacitet. 21 forhandlingskapitler ud af 35 er åbnet og 4 midlertidigt lukket.

Kommissionen anfører, at forhandlingerne med Kroatien går ind i en afgørende fase, hvis landet lever op til de krav, der stilles. Kommissionen fremlægger i strategipapiret en indikativ tidsplan for at afslutte de tekniske forhandlinger forudsat, at Kroatien lever op til betingelserne. Den indikative tidsplan lægger op til en åbning af de resterende kapitler inden udgangen af 2008, alternativt primo 2009, samt en lukning af resterende kapitler i 2009. Under forudsætning af, at Kroatien fortsætter fremgangen i forhandlingerne, vil Kommissionen præsentere de økonomiske rammer for optagelsen i løbet af 2009. Derudover anbefales nedsættelsen i første halvdel af 2009 af en arbejdsgruppe for at udarbejde et udkast til tiltrædelsestraktat.

Det vestlige Balkan

Landene på Det vestlige Balkan har alle et perspektiv om EU-medlemskab, når de opfylder de nødvendige kriterier. Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien fik på Det Europæiske Råd i december 2005 kandidatstatus, men uden at få en dato for indledning af optagelsesforhandlinger med EU. Der forudses vedtaget separate rådskonklusioner for det Vestlige Balkan.

3. Hjemmelsgrund

Ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet ventes at drøfte status for udvidelsen på grundlag af Kommissionens årlige udvidelsespakke fremlagt den 5. november 2008. Rådskonklusioner forudses vedtaget.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagetets konsekvenser herfor

Ikke relevant

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Vedtagelsen af rådskonklusioner vurderes ikke at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark har noteret sig Kommissionens udvidelsespakke. Man lægger fra dansk side generelt vægt på princippet om egne meritter, klare forpligtelser og klarhed over de enkelte skridt i tilnærmelsesprocessen. Danmark lægger vægt på en stram og forsvarlig proces i overensstemmelse med den opstrammede forhandlingsramme. Fra dansk side lægges vægt på, at Kommissionens indikative tidsplan for afslutning af forhandlingerne med Kroatien er betinget af Kroatiens egen indsats og reformer og ikke forpligter EU.

Danmark står ved medlemskabsperspektivet for landene på Det vestlige Balkan.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det ventes, at landene vil notere sig Kommissionens strategipapir og fremskridtsrapporter. Der forudses bl.a. fokus på udeståender på menneskerettighedsområdet i Tyrkiet samt på landets manglende efterlevelse af Ankaraprotokollen. For Kroatiens vedkommende ventes fokus bl.a. at være på den indikative tidsplan, herunder konditionalitet.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. (Evt.) WTO/DDA

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Kommissionen forventes at følge op på mini-ministermødet i Genève den 21.-30. juli 2008, hvor det trods store fremskridt på de enkelte forhandlingsområder ikke viste sig muligt at opnå et kompromis om en rammeaftale i Doha-forhandlingerne. I lyset af de politiske signaler fra G20 topmødet den 15. november 2008 i Washington forventes Kommissionen at orientere og konsultere medlemslandene om muligheder for og perspektiver i forhold til afholdelsen af et mini-ministermøde i Genève medio december 2008.

2. Baggrund

Den 21. juli 2008 indledte handelsministrene fra 30-35 fremtrædende WTO-medlemslande en proces under generaldirektør Pascal Lamys ledelse mhp. at skabe et gennembrud i Doha-Runden. Det var en udbredt vurdering, at det ville være sidste chance for at nå et resultat inden for de foreliggende forhandlingsrammer. Sandsynligheden for gennembrud steg betragteligt undervejs, da G7 gruppen, der bestod af syv centrale parter – USA, EU, Indien, Brasilien, Australien, Japan og Kina fremkom med et nyt forslag, som indeholdt nøgletal for væsentlige parametre på landbrug og industrivarer (NAMA). EU tilsluttede sig papiret. Delgennembruddet var dog mere skrøbeligt end først antaget og mødet endte med et sammenbrud. Sammenbruddet skyldtes uenighed om den særlige beskyttelsesmekanisme for udviklingslande på landbrugsområdet (SSM).

I sin redegørelse på det afsluttende rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 29. juli 2008 konstaterede Kommissionen, at man stort set havde haft en modalitetsaftale for landbrug og NAMA på plads, at man havde opnået positive tilkendegivelser om resultater for tjenesteydelser i løbet af efteråret og var ganske tæt på en aftale for bananer, men at der ikke kunne opnås et kompromis om SSM. Efter et intenst forløb blev forhandlingerne afsluttet den 30. juli 2008, idet man måtte erkende, at det ikke ville være muligt at opnå enighed om en samlet rammeaftale for Doha-Runden. Det afsluttende møde i WTO var præget af generel skuffelse over sammenbruddet i forhandlingerne og enighed om, at der var opnået betydelige fremskridt, som burde søges bevaret. Der var imidlertid stor uenighed om, hvilke resultater der kunne sikres, og om de eventuelle muligheder for at videreføre drøftelserne.

Der blev i den efterfølgende tid afholdt møder i de respektive arbejdsgrupper i Genève. Det viste sig imidlertid ikke let, at bringe fornyet momentum i drøftelserne, som generelt var præget af begrænset optimisme.

På baggrund af G20 mødet i Washington den 15. november 2008 og den fælles erklæring, hvori landene tilkendegav, at man ville stræbe efter at opnå enighed om en overordnet rammeaftale i Doha-Runden i indværende år, blev drøftelserne i Genève intensiveret. Der foreligger på

nuværende tidspunkt ingen endelig afklaring på om WTO's generaldirektør indkalder til et mini-ministermøde i december.

3. Hjemmelsgrundlag

Overvejelser om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der ventes en orientering om status for forhandlingerne fra EU-kommissionen, herunder en drøftelse af medlemslandenes positioner forud for et eventuelt mini-ministermøde i WTO inden årets udgang.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Det er vanskeligt at forudsige de økonomiske konsekvenser af en afslutning på Doha-Runden, da dette afhænger af indholdet af det endelige resultat. Overordnet set forventes det, at såfremt de globale WTO-forhandlinger om handelsliberalisering afsluttes med en samlet aftale, der nedsætter told- og andre barrierer, samt skaber mere gennemsigtige regler for samhandel, vil det få positive konsekvenser for samfundsøkonomien. Dette skyldes primært forventningerne til øget samhandel, med deraf afledte effekter i form af øget beskæftigelse, lavere forbrugerpriser m.v.

Fsva. de statsfinansielle konsekvenser forventes disse primært at komme til udtryk gennem EU-budgettet. Dels vil nedsatte toldsats betyde lavere egen-indtægter til EU-budgettet. Dette vil dog muligvis modvirkes af øget handel. Dels vil en aftale på landbrugsområdet have betydning for fordelingen af udgifterne til EU's landbrugspolitik, f.eks. i forbindelse med udfasningen af eksportrestitutter. De endelige effekter kendes dog først, når aftale og modaliteter er fastlagt.

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark vil fremhæve vigtigheden af at nå til enighed om en rammeaftale for Doha-Runden herunder, at EU fortsat medvirker konstruktivt og proaktivt hertil.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En række af de mere handelsprotektionistisk orienterede EU-lande kan forventes at fremkomme med en kritik svarende til den, der er blevet ytret på tidligere rådsmøder. Her understregede de pågældende medlemslande, at balancen mellem forhandlingspakkens hovedelementer (landbrug, industrivarer og tjenesteydelser) ikke er acceptabel. Kommissionen kan blive kritiseret for at være gået for langt især på landbrugsområdet, hvor en række lande mener, at der gives for mange koncessioner, uden at EU får tilstrækkeligt til gengæld. En problematisering af forhandlingssituationen i forhold til EU-kommissionens forhandlingsmandat kan ikke afvises. Blandt de mere liberalt orienterede lande kan Kommissionen forventes at opnå støtte i denne svære fase af forhandlingerne.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 12. september 2008.

6. Det vestlige Balkan

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Der ventes vedtaget rådskonklusioner for Det vestlige Balkan. Fokus ventes at være på Kommissionens fremskridtsrapporter for udviklingen i stabiliserings- og associeringsprocessen mellem EU og de enkelte lande på Det vestlige Balkan. Derudover forventes der en drøftelse af status for EU's politi- og retsstatsmission i Kosovo (EULEX).

2. Baggrund

Kommissionen fremlagde den 5. november 2008 sin udvidelsespakke, som også indeholder fremskridtsrapporter for landene på det vestlige Balkan. Landene på Det vestlige Balkan har alle gennem den såkaldte stabiliserings- og associeringsproces et perspektiv om medlemskab af EU, når de opfylder de nødvendige forudsætninger. Den tidligere jugoslaviske republik Makedonien har status som kandidatland, dog uden at have fået en dato for indledning af optagelsesforhandlinger med EU. EU har undertegnet Stabiliserings- og Associeringsaftaler med Albanien, Montenegro og Bosnien-Hercegovina. For disse tre lande er de såkaldte interimsaftaler med de handelsmæssige bestemmelser trådt i kraft, og ratifikationsprocesserne for selve stabiliserings- og associeringsaftalerne er i gang i EU-landene. Også Kosovo er omfattet af stabiliserings- og associeringsprocessen.

For Serbiens vedkommende er stabiliserings- og associeringsaftalen med EU ligeledes undertegnet, men i forbindelse med undertegnelsen af aftalen blev det samtidig besluttet, at såvel iværksættelse af interimsaftalen som indledning af nationale ratifikationsprocedurer for selve aftalen skulle afvente en beslutning i Rådet om, at Serbien samarbejder fuldt ud med Krigsforbrydertribunalet for det tidligere Jugoslavien (ICTY). Den krigsforbryderanklagede Radovan Karadzic blev taget til fange i juli måned af de serbiske myndigheder og efterfølgende overført til Krigsforbrydertribunalet i Haag. Der er herefter kun to ICTY-tiltalte på fri fod, herunder Mladic.

For Montenegro, Albanien, Serbien og Bosnien-Hercegovina, som alle har indgået stabiliserings- og associeringsaftaler med EU, men ikke som den tidligere jugoslaviske republik Makedonien har status som kandidatland, vil det næste formelle skridt i EU-tilnærmelsen være en medlemsansøgning til EU, som vil kunne udløse status som kandidatland.

EU's politi- og retsstatsmission (EULEX) er fortsat under opbygning i Kosovo. Det er forventningen, at EULEX vil overtage det operative ansvar fra UNMIK i begyndelsen af december måned. En særlig problemstilling i den forbindelse er EULEX's tilstedeværelse i det nordlige Kosovo, hvor der er et serbisk befolkningsflertal, som frygter, at EULEX's tilstedeværelse vil kunne tolkes som kosovo-serbisk accept af Kosovos selvstændighed.

3. Hjemmelsgrundlag

Overvejelser om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der ventes vedtaget rådskonklusioner, som bekræfter EU-medlemsperspektivet for landene på Det vestlige Balkan under forudsætning af, at de opfylder de nødvendige betingelser.

Rådet ventes i forlængelse af Kommissionens fremskridtsrapporter for hvert enkelt land på Det vestlige Balkan på den ene side at anerkende de fremskridt og reformer, som er gennemført gennem det seneste år, og på den anden side at pege på de udfordringer og problemer, hvor fremskridt er nødvendige for yderligere skridt i den trinvis tilnærmelse til EU.

Fremskridtsrapporterne fremhæver generelt de udfordringer, som landene står over for på områder som statsopbygning, etablering af en retsstat og opbygning af administrativ og juridisk kapacitet. Også bekæmpelsen af korruption og organiseret kriminalitet er betydelige udfordringer, ligesom forsoning og dialog mellem forskellige etniske grupper er centralt.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side venter man at kunne støtte rådskonklusionerne med det forudsete indhold.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes generel enighed om synspunkter, som svarer til de danske.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 7. november 2008.

7. Mellemøsten

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte den mellemøstlige fredsproces i lyset af den seneste udvikling, herunder EU's rolle og bidrag til fredsprocessen. Der forventes rådskonklusioner. Desuden forventes der fremlagt en justering af EU's handlingsplan til støtte for fredsprocessen, som blev udarbejdet i forbindelse med Annapolis-mødet i 2007.

2. Baggrund

Fredsprocessen blev genstartet med Annapolis-konferencen i november 2007 i USA. Målet var at nå til enighed om en aftale mellem Israel og PA inden årets udgang. EU fremlagde i forbindelse med konferencen en handlingsplan for EU's engagement i fredsprocessen. I planen peges på en række indsatsområder, som EU vil forfølge i sammenhæng med fremdrift i fredsprocessen. Der peges på støtte til palæstinensisk statsdannelse (politiindsats, institutionsopbygning og god regeringsførelse, økonomisk vækst og told/handel), støtte i en overgangsperiode (til PA's budget, reformer og humanitær hjælp) samt støtte til konfliktløsning (indsats rettet mod Østjerusalem, flygtninge og sikkerhedsarrangementer).

På det seneste møde i Kwartetten i november 2008, fremlagde konfliktparterne status for forhandlingerne. Det står klart, at en endelig fredsaftale ikke nås inden årets udgang, men også at parterne fortsætter forhandlingerne. Kwartetten bakkede fuldt ud op om dette. Det kan ikke udelukkes, at endnu et Kwartetmøde vil blive afholdt inden årets udgang for at gøre status over nye udviklinger.

EU har siden Annapolis-konferencen generelt arbejdet på at styrke EU's engagement i fredsprocessen. Mellemøsten er af EU identificeret som en prioritet for det transatlantiske samarbejde. EU's handlingsplan for fredsprocessen forventes at blive justeret i lyset af udviklingen siden Annapolis. Den justerede handlingsplan forventes fremlagt på rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 8. – 9. december 2008.

Herudover vil EU følge op på de i 2007 og 2008 afholdte konferencer til støtte for blandt andet den palæstinensiske sikkerheds- og privatsektor. EU er fortsat den største donor til de palæstinensiske områder.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet ventes at drøfte status for situationen i Mellemosten, herunder væsentlige nye udviklinger under det franske formandskab. I forbindelse med udkastet til justeret handlingsplan, forventes Rådet at drøfte styrket EU-engagement i fredsprocessen, herunder behovet for en samlet regional tilgang.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslaget's konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Ikke relevant.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark deler det internationale samfunds støtte til den igangværende forhandlingsproces mellem israelerne og palæstinenserne. Regeringen støtter derfor et styrket EU-engagement i fredsprocessen, en justering af EU's handlingsplan, samt EU's øvrige opfølgning på Annapolis-konferencen.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være enighed blandt medlemslandene om behovet for at styrke EU's engagement i fredsprocessen og justere EU's handlingsplan.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg (skriftlig forelæggelse) til orientering den 17. juli 2008.

8. Den Demokratiske Republik Congo

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet forventes at drøfte situationen i Den Demokratiske Republik Congo. Der forventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Siden 28. august 2008 er kampe mellem den congolesiske hær og oprørsgeneral Laurent Nkunda eskaleret, og har tvunget mere end 1,3 millioner fra deres hjem. Kampene er de værste siden regeringen og 21 oprørsgrupper, der opererer i Kivu provinserne i det østlige Congo, i januar 2008 indgik en fredsftale i Goma. Samtidig beskyldes den congolesiske hær for at samarbejde med oprørsgruppen FDLR, som stod bag folkemordet i Rwanda i 1994, i kampe mod Nkunda. Det har væsentligt forværret forholdet mellem Rwanda og Den Demokratiske Republik Congo.

Dun humanitære situation er fortsat kritisk. Danmark gav den 4. november 2008, 15 mio. kr. til UNHCR's arbejde i regionen. Også EU og de enkelte medlemslande har ydet betydelig humanitære bidrag.

EU støtter op om FN Generalsekretærens særlige udsending, Nigerias tidligere præsident Obasanjo, og denes mæglingsbestrebelse mellem regeringen i Kinshasa og oprørsgeneral Nkunda. En aftale er kommet i stand, hvormed oprørsgruppen trækker sig tilbage, så international nødhjælp kan komme frem.

FN, AU og International Conference for the Great Lakes Region (ICGLR), samt SADC har siden seneste rådsmøde demonstreret øget ejerskab til fremme af en fredelig løsning i det østlige Congo. Nairobi og Goma fredsprocessen er fortsat grundlaget for en løsning. EU støtter op om dette.

FN's sikkerhedsråd vedtog den 20. november 2008, at styrke de fredsbevarende tropper i Nord-Kivu provinsen med 2.785 soldater og 300 politifolk. Det er endnu uklart, hvilket lande som vil stille med tropper.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmål om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Formålet vil være en drøftelse af konflikten, herunder EU's engagement. Der forventes vedtaget rådskonklusioner.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslaget's konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Ikke relevant.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter en drøftelse af situationen i Den Demokratiske Republik Congo og støtter op om det internationale samfunds bestræbelser på at sikre en fredelig løsning på konflikten. Det internationale samfund må fortsat opretholde presset på parterne.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes bred opbakning til en drøftelse af situationen.

12. Tidligere forelæggelse for Folketinget

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 7. november 2008.

9. Pakistan

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Der forventes en drøftelse af situationen i Pakistan, herunder styrkelse af EU's engagement med Pakistan. Der forventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Pakistan har gennem det seneste halvandet år haft en, selv for Pakistan, særdeles omtumlet periode. I marts 2007 suspenderede præsident Musharraf højesteretspræsidenten, hvilket førte til voldsomme folkelige demonstrationer. I juli 2007 stormede pakistanske sikkerhedsstyrker den røde moske, hvor mullahen gennem længere tid havde drevet en ekstremistisk koranskole og havde oprettet sit eget selv-tægtsværn, der efter forgodtbefindende slog hårdt ned på "u-islamiske" aktiviteter. Den røde moske, der ligger midt i Islamabad, blev et verdenskendt symbol på Pakistans stigende problemer med ekstremisme. I oktober 2007 blev Musharraf genvalgt af Parlamentet som præsident, trods store protester. Efterfølgende erklærede Musharraf undtagelsestilstand for at kunne slå ned på de voldsomme anti-regeringsprotester. Den 29. november 2007 trådte han tilbage som hærchef, og endte hermed formelt militærstyret. Den 15. december 2007 ophævedes undtagelsestilstanden og den 29. december 2007 blev Benazir Bhutto dræbt ved et attentat. Parlamentsvalget blev udskudt til februar og her led Mushrafs parti et knusende nederlag. De to gamle rivaler, Bhuttos parti PPP (Pakistan Peoples Parti) og tidligere premierminister Sharifs parti PML-N (Pakistan Muslim League) dannede sammen regering. Musharraf trådte efter stadigt stigende folkeligt pres og regeringens trussel om rigsretssag tilbage den 18. august 2008. Modstanden mod Musharraf var en af de vigtigste grunde til, at de to ærkerivaler dannede regering sammen. Det var derfor ikke overraskende, at PML-N efterfølgende trådte ud af regeringen. Den 6. september 2008 valgte parlamentet Benazir Bhuttos enkemand, Asif Ali Zardari, til præsident. Dermed sidder PPP på Pakistans politiske magt – dog kun med et lille flertal i Parlamentet. I hele perioden er antallet af terrorangreb i Pakistan væsentligt forøget og sikkerhedssituationen, også udenfor grænseområderne, fortsætter i en nedadgående spiral.

Samarbejdet mellem EU og Pakistan har gennem en årrække befundet sig på et begrænset niveau. Fra pakistansk side har man udtrykt ønske om styrkelse af både det kommercielle og det politiske samarbejde. Sidste år skrev daværende premierminister Aziz til alle EU's stats- og regeringschefer med ønsket om en frihandelsaftale, ligesom den EU p.t. forhandler med Indien. Der er formentlig ikke tilstrækkelig handelsvolumen til, at det kan svare sig at starte de meget komplicerede frihandelsforhandlinger..

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Situationen i Pakistan forventes drøftet på rådsmødet i lyset af en stigende erkendelse af, at udviklingen både økonomisk som sikkerhedsmæssigt går i den forkerte retning i Pakistan. Yderligere svækkelse af Pakistans stabilitet er ikke i Europas interesse.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Pga. landets strategiske position mellem Afghanistan, Indien og Iran, terroristers brug af de lovløse grænseområder samt landets atomarsenal har Europa en stærk egeninteresse i at bidrage til at stabilisere Pakistan. Det er positivt, at Pakistan har fået en valgt regering og præsident, men problemerne, som regeringen står over for er overvældende.

Danmark har arbejdet for at få en drøftelse af Pakistan på dagsordnen med henblik på at vedtage strategiske rådskonklusioner. Danmark ønsker en styrket politisk dialog med Pakistan, styrket handelssamarbejde samt europæisk hjælp til opbygningen af demokratiske institutioner i Pakistan.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at de øvrige EU-lande vil støtte ønsket om et forstærket samarbejde med Pakistan med henblik på at bidrage til at styrke landets stabilitet.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

10. ESDP

KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet forventes at få forelagt en række erklæringer med henblik på forelæggelse for DER. Erklæringerne ventes at omhandle blandt andet militære kapaciteter og international sikkerhed. Rådet forventes ligeledes at få forelagt opdateringen af den europæiske sikkerhedsstrategi, der skal godkendes på DER. Desuden forventes Rådet at vedtage en erklæring om udvidelse af det Europæiske Sikkerheds- og Forsvarskollegium (ESDC). Rådet vil endelig notere sig den halvårige formandskabsrapport, der opsummerer udviklingen i ESDP-samarbejdet i andet halvår af 2008 samt indeholder det kommende tjekkiske formandskabs prioriteter. Danmark vil i overensstemmelse med praksis nævne forsvarsforbeholdet i forbindelse med formandskabsrapporten.

2. Baggrund

På rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 10.-11. november 2008 konkluderede forsvars- og udenrigsministrene, at Den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (ESDP) næsten ti år efter grundlæggelsen ved mødet i St. Malo er blevet en politisk og operativ realitet. Det blev fastslået, at Den Europæiske Union med mere end 20 iværksatte krisestyringsindsatser siden 2003 er blevet en anerkendt aktør til fremme af international sikkerhed. I den sammenhæng har EU etableret et tæt samarbejde med FN, NATO og Den Afrikanske Union. Ministrene udtalte videre, at ESDP-samarbejdet har udviklet sig til et væsentligt redskab for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i fredens og den internationale sikkerheds tjeneste.

Denne udvikling afspejles i forløbet af ESDP-samarbejdet under fransk formandskab. EU har således i efteråret iværksat tre nye krisestyringsindsatser: Observatørmissionen i Georgien (EUMM Georgien) og koordinationsaktionen til bekæmpelse af pirateri ud for Somalias kyst (EUNAVCO Somalia), som forventes afløst af den sømilitære operation EUNAVFOR ATALANTA primo december. EU har dermed 13 igangværende ESDP-krisestyringsindsatser, heraf ti civile og tre militære.

Rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 10.-11. november 2008 konstaterede på denne baggrund, at det må forudses, at EU i stigende grad vil skulle gennemføre flere operationer på samme tid, ofte i fjerntliggende egne og med anvendelse af både civile og militære midler. For at kunne leve op til dette ambitionsniveau må de civile og militære kapaciteter styrkes.

Udvikling af kapaciteter

Rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 10.-11. november 2008 konkluderedes, at EU har iværksat en række tiltag og konkrete initiativer, der har til formål at styrke de militære kapaciteter. For at forbedre evnen til at udsende europæiske styrker er der bl.a. iværksat initiativer vedrørende modernisering af helikoptere, udvikling af en strategisk

europæisk lufttransportflåde, samt samarbejde omkring europæiske hangarskibsgrupper. For at styrke de rumbaserede kapaciteter arbejdes der på, at satellitbilleder fra enkelte landes nationale satellitkapaciteter stilles til rådighed for EU's Satellitcenter, ligesom der er iværksat et europæisk samarbejde om udvikling af næste generation af observationssatellitter. For at øge beskyttelsen af udsendte styrker, er der bl.a. taget initiativer til samarbejde inden for maritim minerydning og ubemandede overvågningssystemer. Endelig er der med det formål at styrke interoperabiliteten og evnen til at samarbejde, iværksat en udvekslingsordning for officerer under uddannelse, inspireret af Erasmus-ordningen. Ud over disse mere konkrete tiltag er der også sat fokus på kapacitetsudviklingsplanen, der er et værktøj til at prioritere og afhjælpe de mest kritiske kapacitetsmangler. I forlængelse heraf har nødvendigheden af en solid og konkurrencedygtig europæisk forsvarsindustri samt et velfungerende indre marked for forsvarsmateriel været fremhævet som en forudsætning for at kunne opfylde landenes kapacitetsbehov og dermed understøtte ESDP.

Rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 10.-11. november 2008 vedtog tillige en erklæring om tiltag, der skal forbedre den civile krisestyringskapacitet blandt andet gennem forbedring af rekrutteringsgrundlaget og sammenhængen mellem rekruttering, træning og planlægning. Endelig lagdes i november og vægt på forbedring af EU's evne til samtænkning. I den sammenhæng kan formandskabet på DER forventes at præsentere en strukturel ændring af Rådssekretariatet, der gennem en funktionel sammenlægning af militære og civile planlægningsenheder skal give øget adgang til planlægningskapacitet i den tidlige planlægningsfase samt styrke det civil-militære samarbejde.

Det Europæiske Sikkerheds- og Forsvarskollegium

Inden udgangen af november kan der forventes opnået politisk enighed om principperne for en udvidelse af det Europæiske sikkerheds- og forsvarskollegium. Kollegiets primære opgave har hidtil været at koordinere træningskurser om ESDP, mens det i fremtiden ventes at få tildelt flere opgaver. Eksempelvis ventes kollegiet at skulle bidrage til gennemførelsen af initiativet om uddannelse af unge officerer, ligesom kollegiet ventes at bidrage til koordination af træningen af civilt personel til udsendelse af missioner. Blandt andet som følge af disse nye opgaver vil det være nødvendigt at udvide kollegiets stab samt at finde nye lokaler til kollegiet. Udgifterne forbundet hermed forventes finansieret via FUSP-budgettet.

Opdatering af den europæiske sikkerhedsstrategi

Det blev på DER-december 2007 vedtaget, at SG/HR Solana skulle se på gennemførelsen af Den Europæiske Sikkerhedsstrategi fra 2003 og foreslå elementer, der kan forbedre implementeringen, samt foreslå eventuelt supplerende elementer med henblik på vedtagelse på DER-december 2008.

Denne opdatering af ESS'en forventes at udmønte sig i et selvstændigt dokument. Rådet forventes at få forelagt dokumentet, der skal godkendes på DER. Der forventes - i lighed med praksis fra da ESS'en blev til i 2003 - ikke egentlig forhandling om tekstelementer. Dokumentet vil blive forfattet i Rådssekretariatet bl.a. på basis af modtagne input fra medlemsstaterne og en seminarrække arrangeret af EU's institut for sikkerhedspolitiske studier med deltagelse af forskere og repræsentanter fra EU-landene. Fra dansk side er der fremsendt et papir om

klima/sikkerhed. Hensigten med det danske papir er, at klimaforandringeres sikkerhedsmæssige implikationer kommer til at indgå som en af de centrale udfordringer i opdateringen af ESS'en, og dermed forstærke momentum bag EU's arbejde med klima/sikkerhed.

Opdateringen forventes at indeholde en status over, hvad EU har opnået på den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitikens område siden 2003 kulminerende med unionens rolle i Georgien-krisen samt en opdatering af trusselsbilledet, omtale af magtbalanceforskydninger og de nye sikkerhedspolitiske aktører m.v. Dokumentet forventes også at indeholde en opdateret gennemgang af hovedtendenser i det sikkerhedspolitiske landskab, herunder regionale konflikter, statsammenbrud, udvikling og sikkerhed samt fornyede muligheder for multilateralismen og ”responsibility to protect”, spredning af masseødelæggelsesvåben, radikaliserende både uden for og inden for Europa's grænser, klimaforandring som trusselsmultiplikator, cyber-sikkerhed, energisikkerhed m.v. forventes at ville blive viet særlig opmærksomhed.

Formandskabets halvårsrapport

Det franske formandskab har som beskrevet ovenfor særligt fokuseret på fremskridt på militære kapaciteter og på iværksættelsen af såvel Georgien-missionen som de to militære indsatser i Somalia.

Det tjekkiske formandskab forventes blandt andet at fokusere på gennemførelsen af eksisterende missioner, herunder særligt den civile retsstatsmission i Kosovo. Herudover ventes Tjekkiet at prioritere samarbejdet med eksterne partnere, herunder forholdet mellem NATO og EU.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet forventes at godkende en række erklæringer med henblik på forelæggelse for DER. Erklæringernes indhold har endnu ikke været drøftet, men de forventes at omhandle blandt andet militære kapaciteter og international sikkerhed. Rådet forventes ligeledes at få forelagt opdateringen af den europæiske sikkerhedsstrategi, der skal godkendes på DER. Desuden forventes Rådet at godkende en erklæring om udvidelse af det Europæiske Sikkerheds- og Forsvarskollegium (ESDC).

Rådet vil endelig notere sig den halvårslige formandskabsrapport, der opsummerer udviklingen inden for ESDP-området i andet halvår af 2008 samt indeholder det kommende tjekkiske formandskabs prioriteter. Danmark vil i lighed med tidligere nævne forsvarsforbeholdet i forbindelse med formandskabsrapporten.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Ikke relevant.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige holdning

Overordnet støtter regeringen udviklingen af ESDP-samarbejdet. Som følge af forsvarsforbeholdet deltager Danmark ikke i foranstaltninger, der har indvirkning på forsvarsområdet.

For så vidt angår den europæiske sikkerhedsstrategi (ESS) finder regeringen, at dokumentet fra 2003 stadig er et godt og holdbart. Det centrale for sikkerhedsstrategien er fortsat at arbejdet for at styrke de multilaterale institutioner. Danmark finder det dog samtidigt relevant at opdatere strategien i forhold til trusler og tendenser, som siden 2003 har fået en ny eller større betydning. Der forventes at være generel enighed om opdateringen.

I forbindelse med den halvårlige formandskabsrapport er det praksis, at Danmark nævner forsvarsforbeholdet.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige lande ventes at støtte udviklingen af ESDP.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

ESDP-relaterede emner har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 7. november 2008.

11. EU-støtte til etablering af en IAEA-kontrolleret nuklear brændselsforsyningsmekanisme

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Der forventes på rådsmødet enighed om, at der udarbejdes en fælles aktion om støtte til etablering af en IAEA-kontrolleret nuklear brændselsforsyningsmekanisme.

2. Baggrund

Drøftelsen af etablering af en international nuklear brændselsforsyningsmekanisme har fundet sted mange år primært i regi af Det Internationale Atomenergiagentur (IAEA). Emnet er rykket højere op på den internationale dagsorden på grund af den stigende interesse for nuklear energi og bekymringen for, hvad det vil betyde for bestråelserne for at hindre spredning af sensitiv teknologi og know-how til berigning og oparbejdning af atombrændsel. En sådan teknologi og know-how vil også kunne misbruges til militære formål. Ved at etablere en international forsyningsmekanisme for nukleart brændsel ønsker man at mindske landes incitament til, eller retfærdiggørelse af, selv at etablere nationale berignings- og oparbejdningsprogrammer, hvormed man begrænser spredning af følsom teknologi.

Flere lande, herunder EU-lande (bl.a. Tyskland og UK), Rusland og USA, er fremkommet med forslag til etablering af en international brændselsmekanisme. Fælles for forslagene er, at det skal være muligt at blive forsynet med nukleart brændsel, hvis markedsmekanismerne ikke fungerer, og såfremt man opfylder sine internationale forpligtelser, bl.a. i forhold til ikke-spredningstraktaten (NPT). Størst interesse er der for et initiativ lanceret af den amerikanske NGO, Nuclear Threat Initiative (NTI), i tæt samarbejde med IAEA. NTI, der arbejder for at bekæmpe spredning af masseødelæggelsesvåben, har givet tilsagn om donation af 50 mio. USD til IAEA til opbygning af en nuklear brændselsreserve, en såkaldt "brændselsbank", til støtte for lande, der har fravalgt at opbygge egne berignings- og oparbejdningskapaciteter. NTI opstiller to betingelser for støtten; at IAEA tager de nødvendige skridt i forbindelse med godkendelse af en sådan brændselsbank og at andre medlemsstater tilsammen donerer yderligere 100 mio. USD, så man når op på de 150 mio. USD, som IAEA har vurderet, at de samlede omkostninger ved etablering af en sådan brændselsbank vil være. Alle andre modaliteter i forhold til etablering af brændselsbanken, herunder struktur, placering og støttebetingelser kan besluttes af IAEA og medlemslandene.

IAEA's generaldirektør, Dr. Mohamed ElBaradei, der igennem mange år har arbejdet målrettet for etablering af en international brændselsforsyningsmekanisme under IAEA-kontrol, støtter aktivt initiativet og tilskynder lande til at medfinansiere. USA har efterfølgende givet tilsagn om yderligere 50 mio. USD, Norge om 5 mio. USD og Forende Arabiske Emirater om 10 mio. USD.

EU har, bl.a. med udgangspunkt i EU's strategi mod spredning af masseødelæggelsesvåben fra 2003, drøftet, hvorledes man kan bidrage til en sådan brændselsmekanisme. På rådsmødet forventes der enighed om, at der udarbejdes en fælles aktion om støtte til etablering af en IAEA-kontrolleret brændselsbank. Der lægges op til støtte på op til 25 mio. EURO, når forhold og modaliteter for banken er fuldt belyst og vedtaget på et IAEA-Styrelsesrådsmøde. Det vurderes, at en EU-beslutning om at yde støtte til projektet vil afføde yderligere støtte fra andre donorer.

3. Hjemmelsgrundlag

Fællesaktionen vil have hjemmel i TEU art. 14.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Der forventes på rådsmødet enighed om, at der udarbejdes en fælles aktion om støtte til etablering af en IAEA-kontrolleret nuklear brændselsforsyningsmekanisme, der bl.a. har til formål at bekæmpe spredning af sensitiv atomteknologi.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen har EU-budgetmæssige konsekvenser, idet finansieringen af de op til 25 mio. EURO forventes at ske over FUSP-budgettet for 2009 (ca. 5 mio. EURO) og over Stabilitetsinstrumentet (ca. 20 mio. EURO) under det indikative program for 2009-11. Hvornår finansieringen over Stabilitetsinstrumentet vil falde vil afhænge af hastigheden af implementeringen af projektet. Da Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter, svarer Danmarks udgifter til det konkrete projekt til 0,5 mio. EURO eller ca. 3,7 mio. DKK.

9. Høring

Klima- og Energiministeriet har løbende været hørt i sagen.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter etableringen af en IAEA-kontrolleret nuklear brændselsmekanisme ud fra et ønske om at begrænse spredning af teknologi og know-how, som kan misbruges til militære formål.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes bred støtte til etableringen af en IAEA-kontrolleret nuklear brændselsmekanisme, også fra lande, der som Danmark, har fravalgt atomkraft (Irland, Luxembourg og Østrig).

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.